

1976-жылғы түлектердің арасынан қазақ руханиятының өмірінде ерекше орын бар. «Еңбек Қазақстан газетінің бұрынғы президенті Ержұман Сейітұлы, Елбасының алғашқы баспасөз хатшысы Ербол Шаймерден, облыстық газеттердің бас редакторлары Мақпалы Қосымбай, Мағулия Сембай, белгілі акын Байбота Қошым-Ноғай және басқа да елге танымал тұлғалар шықты. Бүгінде елімізге танымал тұлғаларға айналған факультет түлектері бас-көсуде студент шақтарынан сыр шертіп, кейінгі кездесуді мойрахананда жалғастырады, араларынан ертерек дүниеге келген қатардастарын еске алып, дұға бағыштайды.

Қыранның сорғалай түскенін көріп, таңдай қақты

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті шетелдік студенттерге мемлекеттік тілді оқытумен қатар ұлттық құндылықтарды дәріптейтін іс-шаралар да өткізіп тұрады.

Ұлтаралық тағулықтың өнеркөсі болып отырған Қазақстанда ҚазУ-дегі жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультеті шетелдіктерге мемлекеттік тілді үйрету, оларды ұлттық құндылықтарымызды білуді, Қазақстанның қазіргі экономикалық, мәдени жағдайына бейімделуіне оқылуды мақсат етеді. Әсіресе, шет елден келген оралман қазақ жастарын атамекенін сүйге, оларды тарихи Отанын тек ата-баба мекені ретінде ғана емес, мәнін тұтап Отанын деп танып, болашағын Қазақстанмен байланыстыруға, оларды ел Тәуелсіздігін нығайтуға, экономикалық-әлеуметтік жағдайын дамытуға, ата-баба дәстүрін сақтап, ардақтауға баулуға мәдени-танымдық сабақтарды ұйымдастырудың тәрбиелік, танымдық мәні зор. Солардың бірі — тау бөктеріндегі «Сұңқар» саяткерлік орталығында өткен «Саятшылық өнері — қазақ халқының ұлттық рухының негізі» атты мәдени-танымдық шара.

Шетелдік студенттер мен оралман тыңдаушылар халқымыздың ұлттық спорт өнері — саятшылықпен танысты. Әлемдегі ең жылдам құс болып табылатын «Сары найзағай» атанған тау қыранының көктем сорғалай түсіп, аң аулаған сәті келіпшікті таңдай қақтырып, танқалшыра, ал үкінін тыпқан аулауға, бүркіттің, құмайдың, қаршығаның да өз жемітін жәукемдеуі жұртшылықты бей-жай қалдырмады. «Алла деген іспеттес ғажайып құбылыс. Ұйымдастырушылар ашық құстардың аң аулау сәтіндегі табығаты, мінезі, әдеттері туралы енгізілген білімді, Әсіресе, еліміз Тәуелсіздігін нышаны — мемлекеттік Т. А. Мәуиза бейнеленген тау қыранының көктем найзағайына шақ, нышан аңа түсуі — ерекше тәбиғат көрінісі болды. Мәселен танымдық осындай сабақтардың шетелдік студенттерге ұлттық құндылықтарымызды кең көлемде таныстыруда атқаратын рөлі зор болмақ.

Р. НАРАЛПЕВА,

жогары оқу орнында дейінгі дайындық кафедрасының аға оқытушысы.

Өтеш ӨТҮШУЛЫ

Ұлттық кітапхананың көркем салында Болатбек Төлегербеговтың «Ұлттық идея — тәуелсіздік үгіті» атты кітабының түсіндірме рәсімі болып өтті.

Болатбек Төлегербегов — ҚР Мәдениет қайраткері, ҚР Президент сыйлығының иегері, «Дарын» жастар сыйлығының иегері, «Жерұйық» қоғамдық бірлестігінің төрағасы, Қазақстан ТРҚ «Шалқар» радиосы бас редакторының орынбасары. Еңбек жолын «Жас Алаш» газетінен бастап, «Қазақ әдебиеті» газетінің бөлім менерушісі, «Зерде»

ағылшарттарының бірі ретінде «қарас-тырылды» кітап «Ұлттық идея феноменінің теориялық-әдіснамалық және рухани қырлары» және «Қазіргі қазақстандық қоғамды топтастырудағы ұлттық идеяның рөлі мен қыз-меті» атты бөлімдерден тұрады. Қазақ-стандағы ұлттық идеяның рухани-адамгершілік негіздері мәселесі әлеуметтік-философиялық білім туралығын талданды. Қазақ ұлттық идеясының тарихи-рухани қалыптасуы мен оның мазмұны болмыс-тық, рухани, этикалық, құндылық және әлеуметтік қырларын зерттеледі. Кітап түсіндірме көркемдік ғалымдар мен бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері қатысты.

Шетелдік студенттер көне қолжазбалармен танысты

Әл-Фараби атындағы ҚазУ-дің жоғары оқу орнында дейінгі білім беру факультеті шетелдік студенттерге мемлекеттік тілді оқытумен қатар, ұлттық құндылықтарды дәріптейтін іс-шаралар да өткізіп тұрады. Жұмыс кафедрасы ұстаздары Ұлттық кітапхана ғұмырымен бірлесіп отырып, «Кітап — алтын қазына» атты мәдени-танымдық саяхат сабағын өткізді.

Алдыңмен кітапхана қызметкерлері Ұлттық кітапхананың кітап қорымен, жұмыс істеу, қызмет көрсету үлгісімен таныстырды. Қазіргі уақытта сай қызмет көрсететін кітапхана ауғанстандық студенттерге өте ыңғайлы. Әсіресе, сирек қасиетті кітаптар қорындағы асыл қазына мен әдеби мұраны тек виртуалды түрде ғана емес, нақты көзбен көруі — оларға үлкен осер қалдырды. Сирек кездесетін кітаптар мен қолжазбалар бөлімінің менерушісі Набат Асқарбекова XIX ғасырда жазылған, парактарына алтын жалатқан қасиетті кітап — «Құранның» түпнұсқасын, XII ғасырдағы көне «Құранның» электронды нұсқасын ауғандық студенттердің назарына ұсынды. Мұсылман студенттерге бұл кітап айрықша осер етіп тіпті, олар қасиетті кітапқа қайта-қайта тәу етіп жатты. Алғашын көктем жөбертен қасиетті төрт кітабының бірі — XVII ғасырда көне иерат тілінде пераментке жазылған ұзындығы 14 метр «Торо-Таврат» қолжазбасы да оларды бей-жай қалдырмады. Сонымен қатар шығыстың ұлы шайырлары Фирдоусидың XVІІІ—XІХ ғасырда жазылған «Шахнамасы», XV ғасырдағы Низамидың қолжазба қисса-дастандары, Қожа Ахмет Яссауи мен оның шөкірттерінің басылған мөрілері сақталған қаразды көрп, тамашалдағы. Көне араб графикасымен жазылған қазақ ақын-жазушыларының еңбектерімен, латын графикасымен жазылған XX ғасырдың басындағы қазақ қаламгерлерінің туындыларымен танысты. Сонымен қатар өзге ұлттардың асыл мұраларының сақтауы тарихи жаһатерімізмен, атап айтсақ, ұш қана елде бар, тіпті, Корей мемлекетінің өзінде де жоқ корей халқы шежіресінің елу қолжазбасының түпнұсқасымен және 1817 жылы Санкт-Петербургте көне слайн тілінде жарық көрген «Тоска по Отчизну» атты 2 томдық кітаптың түпнұсқаларын назарымызға ұсынды.

Түлпар ТӘСТЕМІРОВА,

ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасының доценті.

Усама бен Ладен Қырғызстанда тұрып жатыр

Бұл есімді балаға өмірге көмектесуді деген ниетпен әкесі қойыпты. Алайда, өзге отбасы оның жасқалығын көрмеген көрінеді. Бала туыптаннан кейін туу қуыры күшкі алу бір сарсаңға түсірсе, таауды ғана қуырылған органдар еңбек демалысында Құрама Штаттарға баруды жоспарлаған отбасына виза ашудан бас тартыпты. Тіпті, жергілікті полиция баланың әкесі — бұрынғы такси жүргізушісінің «Әл-Кайламен» байланыс болуы мүмкін деп күдіктенген. Усама бен Ладен Бішкектің қарапайым мектебінде оқиды. Мұғалімдерден басқа оның шын атын ешкім білмейді. Мұнда оны жөй ғана Айтмарек ұлы Бени деп атайды.

■ ӘЛЕМ

Жұмыртқаның үлкендігі тыңдай

Қытайдың Шанхай қаласында табылған жұмыртқаның диаметрі — 1 сантиметрге де жетпейтін көрінеді. Мекеме қызметкерінің айтуынша, ол ұзақ жылдар бойы осында жұмыс істеп жүрсе де, мұндай кішкентай жұмыртқаның өлі кездестірілген. Жергілікті сарапшылардың пайымдауынша, бұл басқа құс тектес қанаттылардың жұмыртқасы болуы мүмкін. Қазір мамандар зерттеу жұмыстарына кірісіп кеткен.

«Дүние-дүрмекті» әзірлеген —
Мәншүк БЕКБАСЫН.

Ақсауым ақшауым, N56-60 (416-21) 19 жашар, екеді 2012 ж.